

Markus 7

(7:1-13) – Guds bud eller människors stadgar

¹ Fariseerna och några skriftlärda som hade kommit från Jerusalem samlades kring honom. ² De hade sett att några av hans lärjungar åt med orena händer, det vill säga utan att tvätta händerna. – ³ Fariseerna liksom alla andra judar äter inte utan att ha tvättat händerna med en handfull vatten. De håller fast vid de äldstes stadgar. ⁴ Och när de kommer från torget äter de inte utan att först ha tvättat sig. Mycket annat har de också lärt sig att iaktta, som att skölja bågare, kannor och kopparkärl. – ⁵ Fariseerna och de skriftlärda frågade honom: "Varför följer inte dina lärjungar de äldstes stadgar utan äter med orena händer?" ⁶ Han svarade dem: "Rätt profeterade Jesaja om er, ni hycklare. Hos honom står det skrivet: Detta folk är arar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. ⁷ Förgäves dyrkar de mig, eftersom de lärar de förkunnar är människobud. ⁸ Ni upphäver Guds bud och håller er till människors stadgar."

⁹ Han sade också till dem: "Ni upphäver fullkomligt Guds bud för att hålla fast vid era egna stadgar. ¹⁰ Mose har sagt: Hedra din far och din mor och: Den som förbannar sin far eller sin mor skall straffas med döden. ¹¹ Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: Vad du kunde ha fått av mig ger jag i stället som 'korban', som offergåva, ¹² då tillåter ni honom inte längre att göra något för sin far eller mor. ¹³ Ni upphäver Guds ord genom de stadgar som ni följer och för vidare. Och mycket annat sådant gör ni."

1. Fariseerna

- a. Fariséerna var en rörelse bland det judiska folket som fokuserade sin energi på att studera Torah och hur man skulle leva därefter.
- b. Fariséerna var mycket noggranna med att inte bryta mot något av Torahs bud. De var så noggranna att de till och med införde ett "staket" med extra regler runt om Torahs regler för att minimera riskerna för att råka bryta mot Torahs regler.
 - i. Dessa regler kallades "de äldstes stadgar", "den muntliga Torah", "Mishna" och senare "Talmud" (Mt 7:3).

2. ... hade kommit från Jerusalem samlades kring honom.

- a. Eftersom en del ledare bland judarna redan hade bestämt sig för att döda Jesus så kan man ju här tänka sig att fariseerna granskar Jesus för att hitta en anledning att kunna sätta dit honom (Joh 5:18).

3. *Fariseerna och de skriftlärdade frågade honom: "Varför följer inte dina lärjungar de äldstes stadgar utan äter med orena händer?"*

- a.** När Gud gav Torah (de fem Moseböckerna) till Israels folk så kan man säga att dessa instruktioner ibland var mycket enkla att förstå och ibland väldigt svåra. Exempelvis så står det skrivet att Israel inte får arbeta på sabbaten, ett bud som är relativt enkelt att förstå (2 Mose 31:14). Men å andra sidan så definierar inte Torah exakt vad som är "arbete", vilket öppnar upp för en massa följdfrågor. Gud säger också att "*Ni skall skilja mellan heligt och oheligt, mellan orent och rent.*" (3 Mose 10:10). Även detta bud är relativt enkelt, men å andra sidan så definieras inte exakt vad som är orent eller rent.
- i.** På grund av att Torah inte alltid definierar exakt vad vissa bud innebär så brukade folket komma till Mose och fråga och han hade rätten att döma vad som var rätt och vad som var fel. När Moses arbetsbörda blev för stor så delegerades denna uppgift ut till ledarna bland folket. När ledarna svarade på folkets frågor om hur man skulle följa Torah och vilka regler som gällde, då kallades det att de "satt på Moses stol" (2 Mose 18:13-27).
1. Dessa regler i hur man ska tolka och förstå Torah fördes sen vidare muntligt och kallades "den muntliga Torah", "de äldstes stadgar", "Mishna", och så småningom även "Talmud".
- ii.** Jesus kritiserar ofta fariseerna för att de upphäver Guds bud när de lär folket att följa vissa av dessa regler i "de äldstes stadgar" (Mark 7:8).
1. Jesus säger vid ett annat tillfälle: "På Moses stol sitter de skriftlärdade och fariseerna. Allt vad de lär er skall ni därför göra och hålla, men efter deras gärningar skall ni inte handla. Ty de talar men handlar inte." (Matt 23:2-3).
 2. Efter att Petrus har bekänt Jesus som Messias så får Petrus rätten av Jesus att binda och lösa, vilket betyder att han får denna funktion som Mose hade. Jesus hade bestämt de stora riktlinjerna men Petrus ges rätten att avgöra i detaljfrågor som uppstår (Matt 16:19).
- b.** Jesus lärjungar bryter inte mot något bud i Torah, men de bryter mot *de äldstes stadgar*, de extra regler som fariseerna hade satt upp som staket runt Torah för att minimera riskerna för att "råka" bryta mot Torahs regler.
- i.** Torah lär att präster ska rena sig ceremoniellt innan de utför offertjänst i templet (2 Mose 30:17-21). Fariseernas "extra regler", *de äldstes stadgar*, lär att *en mans hem är hans tempel* och att han därför, likt prästerna inför sin offertjänst, ceremoniellt ska rena sig innan han äter.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. I den här frågan skulle man kunna säga att Jesus och hans lärjungar följde *Skriften*, men inte *Traditionen*. Jesus är inte emot varken den judiska eller den fariseiska traditionen, men han kritiserar den tradition som står i vägen för Skriften. Skriften är Guds ord och auktoritativ för en troende. De äldstes stadgar är inte bibliska stadgar och är därmed inte auktoritativa.

4. *"Rätt profeterade Jesaja om er, ni hycklare. Hos honom står det skrivet: Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. Förgäves dyrkar de mig, eftersom de läror de förkunnar är människobud. Ni upphäver Guds bud och håller er till människors stadgar."*

- a. Jesus citerar Jesaja 29:13 och kallar fariseerna för *hupokrites* (hycklare på svenska) vilket är ett grekiskt ord som betyder "skådespelare".
 - i. Fariseerna är skådespelare i den meningen att de spelade religiösa men i verkligheten var de långt från Gud.
 - ii. På liknande sätt är vi idag religiösa skådespelare om vi lovsjunger Gud på söndagarna i kyrkan men lever ogudaktigt resten av veckan.
- b. Det står ingenstans i Skriften att Gud ger ett bud om att man ceremoniellt ska tvätta sina händer innan man äter.
 - i. Jesus menar att när fariseerna lär ut att *de äldstes stadgar* är Guds bud och dessutom försöker förmå vanligt folk att följa dessa mänskliga stadgar så hindrar det vanligt folk från att följa Guds *riktiga* bud.

5. *Mose har sagt: Hedra din far och din mor och: Den som förbannar sin far eller sin mor skall straffas med döden. Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: Vad du kunde ha fått av mig ger jag i stället som 'korban', som offergåva, då tillåter ni honom inte längre att göra något för sin far eller mor. Ni upphäver Guds ord genom de stadgar som ni följer och för vidare.*

- a. Efter sina hårda ord mot fariseerna så backar nu Jesus upp sin anklagelse med ett konkret och klockrent exempel på när fariseerna upphäver Guds bud när de följer *de äldstes stadgar*.
 - i. I ett av tio Guds bud står det att "Hedra din far och din mor, så att du får leva länge i det land som HERREN, din Gud, ger dig." (1 Mose 20:12).

Christian Mólks Bibelkommentarer

- ii. Det fanns inget pensionssystem på Jesu tid och därför hedrade man sina föräldrar genom att ekonomiskt ta hand om dem när de blev gamla.
- iii. Fariseerna kunde enligt sina mänskliga stadgar ta de pengar som var ämnade att försörja föräldrarna och ge dem som offergåva till Gud. På så sätt gav de alltså bort pengar som inte ens var deras egna för att framstå som "fromma" och "religiösa".
- iv. Det var inte fel att ge en offergåva till Gud, men det var fel att göra det om det innebar att Guds bud om att hedra sin far och sin mor upphävs genom offergåvan.
 - 1. Gud säger i Hosea: "jag har min glädje i kärlek och inte i offer och i kunskap om Gud mer än i brännoffer." (Hos 6:6).

(7:14–23) – Orenhet kommer inifrån

¹⁴ Jesus kallade till sig folket på nytt och sade: "Hör på mig allesammans och förstå: ¹⁵ Ingenting som utifrån går in i människan kan göra henne oren, men det som går ut ur människan, det orenar henne." ¹⁷ När han hade lämnat folket och kommit hem, frågade hans lärjungar vad han menade med denna liknelse. ¹⁸ Han svarade dem: "Är ni också oförståndiga? Inser ni inte att det som utifrån går in i människan inte kan göra henne oren, ¹⁹ eftersom det inte går in i hennes hjärta utan ner i magen och ut på avträdet?" Därmed förklarade han all mat för ren. ²⁰ Och han tillade: "Det som går ut ur människan, det gör henne oren. ²¹ Ty inifrån, från människans hjärta, utgår onda tankar, otukt, stöld, mord, ²² äktenskapsbrott, girighet, ondska, svek, lösaktighet, avund, hädelse, högmod och dårskap. ²³ Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren."

- 1. **Ingenting som utifrån går in i människan kan göra henne oren, men det som går ut ur människan, det orenar henne.**
 - a. Fariseerna menade att maten blev ceremoniellt oren om man åt med orena händer. Jesus går nu tvärt emot denna uppfattning och förklarar för sina åhörare att mat inte kan orena en människa, oavsett om man har tvättat sina händer eller inte.
 - b. Jesus förklarar för sina lärjungar att orenhet istället kommer från *hjärtat*.
 - i. En människa blir oren om det som Jesus beskriver utgår från hennes hjärta, oavsett om man har följt alla ceremoniella renhetsföreskrifter.

2. Därmed förklarade han all mat för ren.

- a. Det råder oenighet om huruvida Jesus här avslutar den (kosher) lag som Gud gav till Israels folk angående vilken mat de fick äta (3 Mose 11).

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* Utifrån sammanhanget så verkar det som att Jesus inte pratar om huruvida Israels folk nu tillåts äta all mat utan snarare konstaterar att den mat som Israels folk enligt Torah *fick* äta inte blir oren om den äts utan fariseernas ceremoniella regler.
 1. I så fall gäller fortfarande de speciella matregler för kristna judar som innebär att de exempelvis inte får äta gris.
 2. Vi ser också i Apostlagärningarna att Petrus inte har uppfattat att Jesus avslutat judarnas speciella matregler (Apg 10:9-28).
 - ii.* Man skulle också kunna tolka det som att Markus förklarar för sina kristna läsare att Jesus inte kräver av en kristen att man går in under judiska matregler.
 1. En jude som blir kristen kan alltså enligt en sådan tolkning fortsätta leva i enlighet med de matregler som finns i Bibeln medan en hedning som blir kristen inte bör gå in under de judiska matreglerna.
3. ***Ty inifrån, från människans hjärta, utgår onda tankar, otukt, stöld, mord, äktenskapsbrott, girighet, ondska, svek, lösaktighet, avund, hädelse, högmod och dårskap.***
- a.* Även om de flesta av oss kan slå oss för bröstet och hävda att vi aldrig har mördat någon så har vi nog fallit för någon annan ondska i denna lista. Tyvärr är människan full av synd och behöver en frälsare som kan förlåta oss våra synder och skapa i oss ett nytt och rent hjärta. I och med att Jesus dog på korset så tog han alla våra synder och gav oss möjligheten att bli förlåtna och renade.
 - i.* "Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet." (1 Joh 1:8-9).
 - ii.* "Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta och ge mig på nytt en frimodig ande." (Psalm 51:12).

(7:24–30) – En hednisk kvinnas tro

²⁴ Sedan begav han sig därifrån och kom till Tyrus område. Där gick han in i ett hus. Han ville inte att någon skulle få veta det, men det kunde inte hållas hemligt. ²⁵ En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom, och hon kom genast och föll ner för hans fötter. ²⁶ Det var en grekisk kvinna av syrisk-fenicisk härkomst. Hon bad att Jesus skulle driva ut den onde anden ur hennes dotter. ²⁷ Jesus sade till henne: "Låt barnen först få äta sig mätta. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna." ²⁸ Hon svarade honom: "Herre, hundarna under

Christian Mólks Bibelkommentarer

bordet äter också av barnens smulor.”²⁹ Då sade han till henne: ”För de ordens skull säger jag dig: Gå! Den onde anden har farit ut ur din dotter.”³⁰ Och hon gick hem och fann barnet ligga på bädden. Den onde anden hade farit ut.

1. Tyrus

- a.** Tyrus var en viktig hamnstad i Fenicien (dagens Libanon).

2. Han ville inte att någon skulle få veta det, men det kunde inte hållas hemligt.

- a.** Vi har sett tidigare i Markus att Jesus har försökt dra sig undan folksamlingarna för att få vila upp sig och kunna undervisa lärjungarna lite mer ostört (Mar 6:32–34).
 - i.** Eftersom Jesus tidigare har misslyckats med att dra sig undan beger han sig nu bort från judiska områdena och vistas bland hedningar i förhoppningen om att ingen ska känna igen honom.
 - ii.** Jesus fokus var normalt sett på *de förlorade fåren av Israels hus* (Matt 15:24).
- b.** Vart Jesus än går blir han känd.
 - i.** På samma sätt bör vår tro på Jesus göra att folk runtomkring direkt känner igen Jesus i oss.

3. En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom, och hon kom genast och föll ner för hans fötter.

- a.** Kvinnan visar tecken på att vara *desperat* genom att hon *genast* kommer fram till Jesus men hon visar samtidigt stor *respekt* inför Jesus genom att *falla ner* inför honom.
- b.** Den här kvinnans grannar hade besökt Jesus men tyvärr hade hon själv inte haft möjligheten att leta upp honom (Mark 3:8).
 - i.** Nu när Jesus plötsligt dyker upp så spiller hon ingen tid och skyndar för att få möta honom.

4. Det var en grekisk kvinna av syrisk-fenicisk härkomst.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Här visar Markus med all önskvärd tydlighet att hon var en *hedning*, d.v.s. en "icke-jude".
 - i. Begreppet "hedning" (goyim på hebreiska) har sin bakgrund i att Israels folk inte tilläts ha något samröre med de sju folk som bodde i Kanaans land när Josua invaderade (2 Mose 23:28-33).
 - ii. Även om det inte står så i Gamla Testamentet så var det på Jesu tid ovanligt för judar att ha något samröre med hedningar eftersom de enligt ovan nämnda *de äldstes stadgar* (och senare även nerskrivet i Mishna) ansågs "orena".
 - 1. Jesus visar genom att besöka detta hedniska område att han inte lyder denna judiska tradition.
 - 2. Gud visar för Petrus att han och de andra kristna inte ska se på hedningar som att de är "oheliga" eller "orena" (Apg 10:28).

5. "Låt barnen först få äta sig mätta. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna."

- a. Generellt sätt så symboliserar "barnen" judarna, och "hundarna" hedningarna.
 - i. Jesus uppdrag och mission var riktat först och främst till det judiska folket (Matt 15:24, Apg 13:46, Rom 1:16).
 - ii. Paulus undervisar i Efesierbrevet att den mur som skiljde judar och hedningar åt har rivits ner i och med Jesus död på korset. Men eftersom Jesus vid detta tillfälle ännu inte hade dött på korset så får hedningarna vänta (Ef 2:11–22).
 - iii. Efter att skiljemuren var nedriven var det dags för Jesus att sända iväg sina lärjungar till hedningarna och *göra alla folk till lärjungar* (Matt 28:19).
- b. Både bland judar och bland hedningar så var "hund" ett väldigt negativt skällsord förknippat med lösdrivande vildhundar.
 - i. Jesus använder dock inte det vanliga ordet för hund utan kallar henne "lilla hundvalp" i en mycket positivare bemärkelse.
 - ii. Jesus liknelse visar alltså att även om det är skillnad på barn och hundvalpar så ryms båda inom ett hushåll och båda får den mat de behöver.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. I det här specifika fallet så symboliserar "barnen" Jesus lärjungar, och "hundarna" symboliserar kvinnan och hennes dotter.
 - i. Jesus hade troligtvis kommit till detta område för att få vara ensam med sina lärjungar och undervisa dem lite mer privat.
 - 1. Kvinnan insisterar på att även om Jesus ger lärjungarna "bröd" så kan faktiskt hushållets hundvalpar samtidigt få lite smulor.
- d. Jesus utmanar kvinnan att se att även om judarna får höra om Jesus först, så har även hedningarna tillgång till Jesus. Om hon tror på detta så kommer hon också att få det som hon ber om.

6. *Hon svarade honom: "Herre, hundarna under bordet äter också av barnens smulor."*

- a. Den här kvinnan förstår att Jesus inte avvisar henne när han svarar henne med denna liknelse.
- b. Kvinnan kombinerar en *orubblig tro på att Jesus kan göra mirakel* med *ett ödmjukt accepterande* av att hon bara är en liten hundvalp.
 - i. Världen är full av människor med bara *en* av dessa egenskaper.
 - 1. Du kanske har en fantastisk tro på att Gud är god och att han ger dig det du behöver. Din tro är så stark så att när du av någon anledning inte får det du ber om, så börjar du kräva det av Gud. Du har helt rätt i att Gud är god och att han älskar att ge, men du skulle behöva lite ödmjukhet.
 - 2. En annan person kanske tvärtom är ödmjuk, men saknar tro på att Gud vill ge. Du kanske tänker att du är världens obetydligaste person; varför skulle Gud höra just din bön? Du behöver inse hur oerhört älskad du är av Gud och att han faktiskt vill svara på dina böner.
 - ii. Hon inser sin egen litenhet och accepterar sin position men vägrar överge sin tro på Gud och insisterar på att Han ska ingripa i hennes situation.
 - iii. Om man närmar sig Gud med respekt och inser sin egen litenhet uppmuntrar Bibeln oss att stå på oss och hänvisa till Guds godhet och insistera på att han ger oss det vi ber om.

7. Och hon gick hem och fann barnet ligga på bädden. Den onde anden hade farit ut.

- a. Den namnlösa kvinnan är ett fantastiskt exempel på en god *förebudjare*.
 - i. Hon tar aktivt över en annan persons problem och ber Jesus om hjälp.
 - ii. Hon trodde verkligen att Jesus kunde hjälpa genom att be honom om detta.
 - iii. Hon är desperat genom att hon genast kommer fram till Jesus.
 - iv. Hon visar stor respekt inför Jesus genom att falla ner inför honom.
 - v. Hon ger sig inte när Jesus till en början ger ett till synes avvisande svar.
 - vi. Hon accepterar ödmjukt att Jesus kallar henne för liten hundvalp.

(7:31–37) – Jesus botar en dövstum

³¹ Därefter lämnade han Tyrus område och tog vägen över Sidon och gick sedan genom Dekapolis område till Galileiska sjön. ³² Och man förde till honom en som var döv och nästan stum och bad att han skulle lägga handen på honom. ³³ Då tog han honom åt sidan, bort från folkskaran, stoppade fingrarna i hans öron, spottade och rörde vid hans tunga ³⁴ och såg upp mot himlen, suckade och sade: "Effata!" – det betyder: Öppna dig! ³⁵ Genast öppnades hans öron och hans tunga löstes, och han talade tydligt och klart. ³⁶ Jesus förbjöd dem att tala om detta för någon, men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare var de att göra det känt. ³⁷ Och folk blev utom sig av häpnad och sade: "Allt han har gjort är gott. De döva får han att höra och de stumma att tala."

1. Dekapolis

- a. Dekapolis betyder "De tio städerna" och var ett område i dagens Jordan där tio städer hade gått samman i ett förbund.
- b. Förra gången Jesus var här så drev han ut Legion ur en svårt besatt man som sedan uppmanades att berätta om Jesus i Dekapolis (Mark 5:1–20).

2. Och man förde till honom en som var döv och nästan stum och bad att han skulle lägga handen på honom.

- a. Jesus botade ofta sjuka genom att lägga händerna på dem (Mark 6:5).
 - i. Folk kände till att Jesus brukade bota sjuka på detta sätt (Mark 7:32).

i. Även om mannen var döv och stum så kunde han ju se, så därför utför Jesus symboliska handlingar som ska få mannen att förstå vad som är på gång och utmana mannen till att tro på Jesus kraft att bota.

1. Jesus rör vid mannen på de ställen där han är sjuk och tittar sen upp mot himlen för att få honom att förstå vad Jesus är på gång att göra.

2. Jesus säger "Effata!" för att den döve mannen ska kunna läsa på Jesus läppar och på så sätt få ytterligare hjälp att förstå vad som är på gång och få mannen att tro på Jesus kraft att bota.

4. Jesus förbjöd dem att tala om detta för någon, men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare var de att göra det känt.

a. Jesus ville inte bli känd som Messias så länge som den allmänna bild av Messias som folk hade var rådande. Det judiska folket längtade efter en Messias som skulle bli en ny David, en ny krigarkung som skulle köra ut romarna och etablera Israel som en stark nation igen.

i. Första gången Jesus kom till jorden så kom han som *den lidande tjänaren* och erbjöd fred och försoning till alla folk (Apg 10:34-36).

ii. Vid Jesu återkomst kommer han att inta sin rättmätiga plats som kung och förrinta alla sina fiender (Upp 19:11-16).

b. Folket var glada över vad Jesus hade gjort, men de ville inte lyda honom. Vill man ha Jesus som sin Herre behöver man både prisa honom och lyda honom, inte enbart det ena eller det andra.

5. Och folk blev utom sig av häpnad och sade: "Allt han har gjort är gott. De döva får han att höra och de stumma att tala."

a. Efter att Gud hade skapat jorden så tittade han på sitt verk och ansåg att "*det var mycket gott*" (1 Mose 1:31).

i. Tyvärr förstörde syndafallet Guds goda skapelse och synd och sjukdom blev en verklighet i människornas tillvaro.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- ii.* När Jesus går omkring och botar de sjuka och driver ut demonerna så återställer han den goda skapelsen och på så sätt kan Markus skriva att *"allt han har gjort är gott."*
- iii.* Paulus skriver: *"Alltså, om någon är i Kristus är han en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, det nya har kommit."* (2 Kor 5:17).

b. Markus kopplar förmodligen även an till vad Jesaja har profeterat om 700 år tidigare:

"Stärk kraftlösa händer, styrk vacklande knän. Säg till de försagda: "Var starka, frukta inte!" Se, er Gud kommer med hämnd, vedergällning kommer från Gud. Han kommer själv och frälsar er. Då skall de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplåtas. Den lame skall hoppa som en hjort, den stummes tunga skall jubla. Ty vatten skall bryta fram i öknen, strömmar på hedmarken."
(Jesaja 35:3-6).

Copyright 2011-2013 Christian Mólk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.